

15. 2. 2008

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

# Doufám, že jsem neurazil majestát

MARTIN BURSÍK, PŘEDSEDA STRANY ZELENÝCH

**Skóre:** 0.68

**Název zdroje:** Hospodářské noviny

**Datum vydání:** 15.02.2008

**Nadpis:** Doufám, že jsem neurazil majestát

**Strana:** 12

**Rubrika:** rozhovor

**Autor:** Lenka Zlámalová

**Náklad:** 58615

**Oblast:** Celostátní deníky

**Zpracováno:** 15.02.2008 05:13

**Identifikace:** DCHN20080215010045 cz

**Klíčová slova:** trestní, Právu, kauzy, státní zastupitelství, trestný čin, právníků

NADTITULEK: MARTIN BURSÍK, PŘEDSEDA STRANY ZELENÝCH

Šéf nejmenší parlamentní strany je jedním z hlavních hráčů v prezidentské volbě. Martin Bursík se do poslední chvíle snažil vysvětlovat komunistům, proč by měli podpořit jeho kandidáta Jana Švejnara.

HN: Václav Klaus je zvolen prezidentem, Jiří Čunek se vrací do vlády, Karel Schwarzenberg z ní odchází, zelení zůstávají. V čem se mýlíme?

Zvolení Václava Klause nebo Jana Švejnara je plně v rukou komunistů. Ať už to bude tajně nebo veřejně, přináší to za dané politické kultury v České republice rizika. Považoval jsem za důležité říct komunistům, že pokud vystoupí z koalice na podporu Jana Švejnara, nemá šanci na zvolení. A jediným kandidátem, který pak může projet cílovou páskou, je Václav Klaus. Oni ponesou politickou odpovědnost za jeho zvolení. A nemohou se z ní nijak vytáčet.

HN: Komunistům zjevně tahanice vyhovují. Je jim v podstatě jedno, kdo bude na Hradě.

Přesně. Oficiální pozice je, že jim je to jedno. Neoficiální, že jim tam vyhovuje Klaus.

Nekritizovatelný Klaus se příliš zabydlel

HN: Proč by ale komunisté měli podpořit Švejnara. Stále opakují, jak jim vadí jeho názory.

Je to opačně. Když na Pražském hradě přistane na dalších pět let Václav Klaus, bude na nich ležet politická odpovědnost za tento výsledek. Nějak se k tomu postaví jejich voliči, z nichž 70 procent chce mít na Hradě Jana Švejnara.

Kdyby v čele strany byl někdo, kdo uvažuje racionálně, má několik argumentů, proč Švejnara volit. Za prvé se vůbec poprvé ukážou jako státotvorná strana. Za druhé se v této prezidentské volbě zcela výjimečně stanou součástí nějaké prezidentské koalice. Do určité míry vystoupí veřejně z ghettta. Ve skutečnosti ale v žádném nejsou. Od nás a od Švejnara je poctivé, že s nimi jednáme otevřeně. Neexistuje žádná schůzka, kterou bychom tajili a něco piklili.

Mohou se ukázat jako možný politický partner, což je z jejich pohledu významné. Navíc by na hrad dostali prezidenta, který není stranický. Vše mluví pro to, aby ho podpořili, z jejich pohledu je to strategické okno příležitosti. Pánbůh ví, kdy bude znovu. Já po tomto kroku budu ta okna zavírat a zatloukat je hřebíky.

HN: Říkáte, že mohou být součástí prezidentské koalice, oni ale chtějí víc než být "koaličním" partnerem na jedno použití. Chtějí, abyste veřejně řekli, že je otevřena cesta k další spolupráci.

Omyl, toto je koalice na jedno použití. Od začátku jsem řekl Paroubkovi, že to vnímáme jako výjimku ze vztahu opozice - koalice. Žádné handly. Měl jsem obavy, aby tam náhodou nebyly nápady: ještě tady bychom se třeba mohli domluvit na penzijní reformě... Musím říct, že Paroubek tu dohodu držel. Někdy to v životě je tak, že když chce člověk moc, nemá nic.

HN: Nechcete teď jen důstojně dojít k čestné prohře?

Včera se mě někdo ptal, jestli nelituji našich rozhodnutí. V žádném případě. Pro atmosféru v zemi to bylo pozitivní. Dostávám stovky mailů. V těch pozitivních se velmi často objevuje: děkujeme za odvážné vystoupení. Slovo odvaha mě zaujalo. Kde to jsme, když lidi nepovažují za úplně normální, že se tady vede kritická diskuse? Už jsem se v legraci zeptal Ivana Langera, jestli neexistuje nějaký paragraf, že bych urazil majestát a měl z toho nějaký průsvih.

Fenomén Klause je zajímavý. O Helmutu Kohlovi se říkalo, že má sitz fleisch, že to vysedí. Klaus ho má taky. Nejen mezi veřejností, ale i u novinářů: potřebují odvahu, aby popsali, co se děje. Když prezident vystoupil v OSN a říkal tam úplné nesmysly, v rozporu s více než tisícovkou vědců, v rozporu se 190 zeměmi, volal mi spolužák a ptal se: kdy už proboha někdo veřejně řekne, že ten Klaus strašně žvaní? Nás je tady 10 milionů lidí, tisíc novinářů a nikdo to neřekne.

HN: Síla Klause ale jen ukazuje slabost ostatních. V debatě je lídrem, diktuje témata a nikdo z politiků si mu netroufá odporovat. Za to nemůže ani 10 milionů lidí, ani tisícovka novinářů. To je váš problém.

Ano, on si sám určuje pravidla. My jsme si zvykli, že je to politický standard, a každému to přijde normální. Když ten faul není vidět, hráč je šikovný, že...To neříkám já, tak přemýšlí Klaus.

HN: Už i ministr zahraničí Karel Schwarzenberg v Právu pochybuje, jestli má dál smysl pokračovat v koalici pro zvolení Jana Švejnara. Dosáhli jste 138 hlasů, od té chvíle se ale podpora drolí. Má cenu to protahovat?

On se v této situaci cítí všelijak, jen ne jako ryba ve vodě. Netěší nás to nikoho, ale jsou možná tací, kteří se v tom vyžívají. Na tyhle mechanismy moci tady máme hodně expertů. Když jde ale o obsah politiky, ideu, prosazení něčeho v zahraničí... to už je obtížnější. Řekl bych, že Karel už toho má dost. On je vrozený diplomat a vadí mu, že vztahy jsou tak vyhrocené ze strany ODS. Má tendenci to zmírňovat a zklidňovat.

HN: Nemůže dojít až do fáze, kdy řekne: už to nechci protahovat, ať už nějakého prezidenta máme. A

dát hlas Václavu Klausovi?

Karel ruku pro Václava Klause nezvedne, jak ho znám, tak myslím, že ne.

HN: Řekl jste, že tajná i veřejná volba prezidenta mají svá rizika. Co bylo největší u veřejné, kterou jste pomohl prosadit?

To jsme viděli v přímém přenosu, ta rizika se ukázala.

HN: My jsme byli docela rádi, že jsme to viděli. Nic krásného to nebylo, ale kdyby se před kamerami odehrávala jakákoliv porada ve firmě nebo u nás v redakci, taky to nebude zrovna estetický zážitek.

My podporujeme veřejnou volbu. Přinesla snad nějakou agresivitu, nějakou tu sprostotu, vedle toho pár lidí onemocnělo a zůstalo doma, do toho nějaké dopisy... Ale nic katastrofálního.

HN: Nezašli jste při prosazení veřejné volby příliš daleko? Přinutili jste Senát, aby hlasoval, jak nechce...

Za prvé: jednání obou komor se řídí jednacím řádem sněmovny a řídí ho její předseda. My jsme měli podrobnou analýzu renomovaných právníků. Převládající názor říká: předseda sněmovny je povinen navrhnout volbu tajnou, a není-li přijata, stává se automaticky volba veřejnou. Vždycky to tak bylo. Že se to nehodilo ODS, je jiná věc.

Schwarzenberg nesmí odejít z vlády

HN: Kdy se vrací Jiří Čunek do vlády?

On se teď docela držel. Asi všichni očekávali, že bude první, kdo podpoří Václava Klause... Pravdou je, že státní zastupitelství zastavilo vyšetřování i jeho kauzy se zneužíváním sociálních dávek.

HN: To, že nespáchal trestný čin, nic nemění na tom, že ve vládě nemá sedět člověk, který má na účtech miliony a chodí si pro dávky.

Před měsícem to vypadalo, že Jiří Čunek se doopravdy do vlády vrátí. Premiér si tehdy myslel, že tím pořeší prezidentskou volbu. Pak jsme vedli jednání s Čunkem a Karlem Schwarzenbergem. Z toho spektra problémů už jsem to redukoval na jediný: jistotu, že Karel Schwarzenberg zůstane ve vládě. To je strašně důležité pro autoritu vlády i pro veřejnost. Nechci ani spekulovat o tom, že by přišel Jiří Čunek a odešel Karel Schwarzenberg... Jednáme o tom, co může Jiří Čunek udělat, aby ministr zahraničí neodešel.

HN: Řekl, že Čunek nejdřív musí obnovit svoji důvěryhodnost před lidmi. Proč mu nedáte jasné podmínky: zveřejněte usnesení, kterým bylo zastaveno vaše trestní stíhání...

Moc nás podceňujete. Máme nějakou dohodu, je to primárně na ujednání mezi Karlem Schwarzenbergem a Jiřím Čunkem. Uvidíme.

Bez Klause by byl Topolánek silnější

HN: Odhadoval jste, že část ODS by se mohla při prezidentské volbě emancipovat od Václava Klause. Nikdo to neudělal. Kdy jste poznal, že se pletete?

Už když se udělovala vyznamenání na Pražském hradě. Topolánek tam při projevu tak tleskal, že jsem si říkal: tak tohle je špatně.

HN: Proč by to ODS dělala?

Bylo by to racionální. Topolánek by měl silnější pozici uvnitř strany. Nemusel by se vypořádávat s vnitrostranickou opozicí. Na kongresu silná nebyla, tam vyhrál na celé čáře. Silná je ale v tom, že těch několik hlasů ve sněmovně dokáže dělat dostatečný binec. V momentě, kdy se opírají o Václava Klause na Hradě, jsou silnější...

HN: Není ale pro Topolánka výhodnější si Klause zavázat? Na konci nového mandátu mu bude 71 let, už ho nebude ohrožovat.

To je Audience, Pavel Landovský... Já udělám něco pro tebe, ty zase pro mě. Já budu prezidentem, ty premiérem a poběžíme dál...

HN: Strach z nezvolení Klause byl v ODS obrovský. Všichni si vybavují příběh rozkladu ČSSD po minulé prezidentské volbě.

Jak by chtěli svrhnout Topolánka? Kdo by přišel po něm?

HN: Pavel Bém, Ivan Langer.

Jakou by chtěli mít vládu?

HN: Klidně by pokračovali v současné koalici.

Kdo by byl premiérem? Kdo by se s touto koalicí identifikoval a udržel by ji?

HN: Moc jiných možností není. Předčasné volby se nikomu z vládních stran nehodí. Pro Jiřího Paroubka je teď zase nevýhodné dávat se s ODS dohromady.

Dokážete si třeba Béma představit jako premiéra vlády, v níž sedí zelení a lidovci? Samozřejmě, že je tady alternativa nějaké menšinové vlády, pro niž sesbírají hlasy ze sociální demokracie. Myslím, že už teď je mají, protože na nich pracovali v souvislosti s prezidentskou volbou. Já to ale nevidím dramaticky. Prach si sedne. Vysvětlíme si to s lidmi z ODS, kteří byli při volbě hodně verbálně agresivní, a pojedeme dál.

HN: Topolánek s Bémem se teď ostře hádají, kdo může za to, že Klaus neuspěl v první volbě.

No konečně. Mě se zdá Topolánek v posledních týdnech defenzivní. Konečně se nadechl. Je dobře, že se proti Bémovi ohradil. Pokud by to neudělal, bude působit defenzivně a Bém na něj bude útočit. Nezávisle na tom, jestli Klaus bude zvolen nebo ne, Topolánkovi oponenti využívají situace a ukazují, že to nezvládá, že není dost důsledný. Že nedokázal přesvědčit koaliční partnery. Nevím, čím by nás ale měl přesvědčit. Jedině kdyby navrhl jiného kandidáta nebo, že kdybychom se shodli na Švejnarovi...

Nemyslím, že Topolánkovi praskly nervy. Když jde o takový vnitrostranický boj a on je po uši namočen do defenzivy... já to neříkám rád, ale myslím, že on se může kvůli zvolení Klause přetrhnout. Proč by si měl tohle nechat líbit? Myslím, že politický odhad Béma byl vadný.

<http://HN.IHNED.CZ/c1-22968260-doufam-ze-jsem-neurazil-majestat>

Zpracovatel: [Anopress IT a.s.](#)

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | [www.epravo.cz](http://www.epravo.cz)